Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (sedmého senátu)

22. února 2024*

„Řízení o předběžné otázce – Sociální politika – Ochrana zaměstnanců v případě platební neschopnosti zaměstnavatele – Směrnice 2008/94/ES – Úhrada nesplacených pohledávek zaměstnanců vyplývajících z pracovních smluv nebo pracovních poměrů záručními institucemi – Vyloučení v případě okamžitého zrušení pracovního poměru zaměstnancem“

Ve věci C-125/23,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná na základě článku 267 SFEU rozhodnutím cour d’appel d’Aix-en-Provence (Odvolací soud v Aix-en-Provence, Francie) ze dne 24. února 2023, došlým Soudnímu dvoru dne 1. března 2023, v řízení

Association Unedic délégation AGS de Marseille

proti

V,

W,

X,

Y,

Z,

likvidátor společnosti K

SOUDNÍ DVŮR (sedmý senát),

ve složení: F. Biltgen, předseda senátu, N. Wahl a M. L. Arastey Sahún (zpravodajka), soudci,

generální advokát: P. Pikamäe,

za soudní kancelář: A. Calot Escobar, vedoucí,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

* Jednací jazyk: francouzština.

s ohledem na vyjádření, která předložili:

– za sdružení Unedic délégation AGS de Marseille: I. Piquet-Maurin, avocate,

– za francouzskou vládu: R. Bénard a T. Lechevallier, jako zmocněnci,

– za Evropskou komisi: F. Clotuche-Duvieusart a F. van Schaik, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/94/ES ze dne 22. října 2008 o ochraně zaměstnanců v případě platební neschopnosti zaměstnavatele (Úř. věst. 2008, L 283, s. 36).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi sdružením Unedic délégation AGS de Marseille (dále jen „AGS de Marseille“) na straně jedné a V, W, X, Y a Z (dále jen „dotčení zaměstnanci“), jakož i likvidátorem společnosti K na straně druhé, který vyvstal ohledně úhrady nesplacených pohledávek těchto zaměstnanců poté, co tato společnost vstoupila do nucené likvidace.

Právní rámec

Unijní právo

3 V bodech 3 a 7 odůvodnění směrnice 2008/94 se uvádí:

„3) Je nezbytné přijmout předpisy na ochranu zaměstnanců v případě platební neschopnosti zaměstnavatele a pro zaručení jejich minimální ochrany, především pro zaručení úhrady jejich nesplacených pohledávek, s ohledem na nezbytnost vyrovnaného hospodářského a sociálního rozvoje ve Společenství. Za tím účelem by členské státy měly zřídit instituce zajišťující úhradu nesplacených pohledávek zaměstnanců.

[…]

7) Členské státy mohou stanovit omezení odpovědnosti záručních institucí, které však musí být slučitelné se sociálním cílem této směrnice, a mohou vzít v úvahu rozdílné výše pohledávek.“

4 Článek 1 této směrnice stanoví:

„1. Tato směrnice se vztahuje na pohledávky zaměstnanců vznikající z pracovních smluv nebo pracovních poměrů vůči zaměstnavatelům, kteří se nacházejí v platební neschopnosti ve smyslu čl. 2 odst. 1.

2. Členské státy mohou výjimečně vyloučit z oblasti působnosti této směrnice pohledávky některých zaměstnanců z důvodu existence jiné formy záruky, je-li zjištěno, že poskytuje dotyčným osobám ochranu, která je rovnocenná ochraně vyplývající z této směrnice.

[…]“

5 Článek 2 uvedené směrnice stanoví:

„1. Pro účely této směrnice je zaměstnavatel považován za platebně neschopného, pokud bylo na základě platební neschopnosti zaměstnavatele požádáno o zahájení kolektivního řízení podle příslušných právních a správních předpisů členského státu, jehož součástí je částečné nebo úplné zabavení aktiv zaměstnavatele a jmenování likvidátora nebo osoby s podobnou funkcí, pokud orgán, který je příslušný na základě zmíněných právních a správních předpisů,

a) buď rozhodl o zahájení řízení;

b) nebo konstatoval konečné zavření podniku nebo provozovny zaměstnavatele a nedostatek volných aktiv opravňujících k zahájení řízení.

2. Tato směrnice se nedotýká vnitrostátního práva, pokud jde o definice pojmů ‚zaměstnanec‘, ‚zaměstnavatel‘, ‚odměna‘, ‚nabytá práva‘ a ‚nabývaná práva‘.

[…]“

6 Článek 3 téže směrnice zní:

„Členské státy přijmou opatření nezbytná k tomu, aby záruční instituce zajišťovaly, s výhradou článku 4, úhradu nesplacených pohledávek zaměstnanců, které vyplývají z pracovních smluv nebo z pracovních poměrů, včetně, pokud tak stanoví vnitrostátní právo, odstupného při skončení pracovního poměru.

Záruční instituce přebírá nesplacené mzdové pohledávky za období přede dnem určeným členským státem nebo případně po něm.“

7 Článek 4 směrnice 2008/94 stanoví:

„1. Členské státy mohou omezit povinnost záručních institucí uveden[ou] v článku 3 uhradit pohledávky.

2. Pokud členské státy využijí možnosti podle odstavce 1, stanoví lhůtu, během níž [za niž] musí záruční instituce uhradit nesplacené pohledávky. Tato lhůta nesmí být kratší než období pokrývající odměnu za tři poslední měsíce pracovního poměru přede dnem uveden[ý]m v čl. 3 druhém pododstavci nebo po něm.

Členské státy mohou zahrnout toto tříměsíční minimální období do referenčního období v délce nejméně šesti měsíců.

Členské státy, které stanoví referenční období v délce nejméně osmnáct měsíců, mohou omezit lhůtu, během níž musí záruční instituce uhradit nesplacené pohledávky, na osm týdnů. V tom případě se pro výpočet minimálního období použijí období nejpříznivější pro zaměstnance.

3. Členské státy mohou stanovit horní mez pro úhrady prováděné záruční institucí. Tato horní mez však nesmí být nižší než úroveň, která je sociálně slučitelná se sociálním cílem této směrnice.

Pokud členské státy využijí této možnosti, uvědomí [Evropskou] komisi o metodách stanovení horní meze.“

8 Článek 11 této směrnice stanoví:

„Tato směrnice se nedotýká možnosti členských států uplatňovat nebo přijímat právní a správní předpisy, které jsou pro zaměstnance příznivější.

Provádění této směrnice za žádných okolností nesmí sloužit k odůvodnění jakéhokoli zhoršení stavu, který již existuje v každém členském státě, a obecné úrovně ochrany zaměstnanců v oblasti, na kterou se tato směrnice vztahuje.“

9 Článek 12 uvedené směrnice stanoví:

Tato směrnice se nedotýká možnosti členských států

a) přijmout nezbytná opatření, aby se zamezilo zneužívání;

[…]“

Francouzské právo

10 Článek L. 3253-6 code du travail (zákoník práce), ve znění použitelném na spor v původním řízení (dále jen „zákoník práce“), stanoví:

„Každý soukromoprávní zaměstnavatel pojistí své zaměstnance, včetně zaměstnanců dočasně přidělených nebo vyslaných do zahraničí, uvedených v článku L. 5422-13, proti riziku neuhrazení částek, které jim jsou vypláceny na základě pracovní smlouvy, v případě řízení o opatřeních na záchranu podniku, který dosud není v úpadku, insolvence nebo nucené likvidace.“

11 Článek L. 3253-8 tohoto zákoníku stanoví:

„Pojištění uvedené v článku L. 3253-6 zahrnuje:

1° Částky dlužné zaměstnancům ke dni vydání rozsudku o zahájení jakéhokoli insolvenčního řízení nebo řízení o nucené likvidaci, jakož i příspěvky, které má zaměstnavatel hradit v rámci smlouvy o profesním zabezpečení;

2° Pohledávky vyplývající z ukončení pracovních smluv, které vzniknou:

a) během období sledování;

b) do jednoho měsíce od vydání rozsudku, kterým byl přijat plán záchrany, ozdravný plán nebo plán prodeje;

c) do patnácti dnů nebo do jednadvaceti dnů, pokud je vypracován plán na záchranu pracovních míst, po vydání rozhodnutí o likvidaci;

d) během prozatímního zachování činnosti povoleného rozhodnutím o nucené likvidaci a do patnácti dnů nebo do jednadvaceti dnů, pokud je vypracován plán na záchranu pracovních míst, po ukončení tohoto zachování činnosti;

[…]“

12 Článek L. 3253-14 uvedeného zákoníku stanoví:

„Pojištění stanovené v článku L. 3253-6 poskytuje sdružení zřízené vnitrostátními profesními organizacemi zaměstnavatelů a schválené správním orgánem.

Toto sdružení uzavře dohodu o správě s institucí pro správu systému pojištění pro případ nezaměstnanosti a s Agence centrale des organismes de sécurité sociale (Ústřední agentura institucí sociálního zabezpečení) pro účely výběru příspěvků uvedených v článku L. 3253-18.

[…]

Toto sdružení a výše uvedená instituce představují záruční instituce proti riziku nezaplacení.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

13 V průběhu září a října 2017 byli dotčení pracovníci přijati společností K do zaměstnání na částečný úvazek na základě smluv na dobu určitou.

14 Dne 26. června 2018 bylo proti této společnosti zahájeno insolvenční řízení.

15 Dne 9. července 2018 dotčení zaměstnanci konstatovali ukončení své pracovní smlouvy z důvodu porušení povinností zaměstnavatelem, v jehož důsledku dochází k okamžitému zrušení pracovního poměru (dále jen „okamžité zrušení pracovního poměru“).

16 Rozsudkem ze dne 24. července 2018 rozhodl tribunal de commerce (obchodní soud, Francie) o likvidaci společnosti K.

17 Dne 31. července 2018 podali dotčení zaměstnanci u conseil de prud’hommes de Draguignan (Pracovní soud v Draguignanu, Francie) návrhy na zařazení svých pohledávek na stranu závazků v rámci nucené likvidace společnosti K, a to na základě porušení povinností touto společností, která tito zaměstnanci považují za dostatečně závažná.

18 Rozsudky ze dne 2. července 2020 tento soud zaprvé prohlásil, že okamžité zrušení pracovního poměru ze strany dotčených zaměstnanců zakládá účinky propuštění bez skutečného a vážného důvodu, zadruhé zapsal jejich pohledávky na stranu závazků v rámci nucené likvidace společnosti K z titulu nedoplatku zejména mezd, náhrady za nevyčerpanou dovolenou, náhrady za nedodržení výpovědní lhůty a odškodnění za propuštění bez skutečného a vážného důvodu, a zatřetí prohlásil, že společný rozsudek je vykonatelný vůči společnosti AGS de Marseille, která je povinna ručit za částky, které jsou předmětem uvedených pohledávek.

19 Dne 28. července 2020 podalo AGS de Marseille ke conseil de prud’hommes de Draguignan (Pracovní soud v Draguignanu) žalobu vycházející z toho, že tento soud nerozhodl o jeho návrhu.

20 Rozsudky ze dne 23. září 2021 tento soud prohlásil, že není důvodné opravit rozsudky ze dne 2. července 2020.

21 Za těchto podmínek podalo AGS de Marseille proti uvedeným rozsudkům ze dne 23. září 2021 odvolání ke cour d'appel d'Aix-en-Provence (Odvolací soud v Aix-en-Provence, Francie), který je předkládajícím soudem.

22 Jak vyplývá z předkládacího rozhodnutí, okamžité zrušení pracovního poměru představuje ve francouzském právu způsob jednostranného ukončení pracovní smlouvy vyhrazený zaměstnanci, kterým se rozhodne ukončit uvedenou smlouvu z důvodu, že se zaměstnavatel dopustil dostatečně závažných porušení povinností, která brání v pokračování pracovní smlouvy. V okamžiku, kdy zaměstnanec s okamžitou platností zruší pracovní poměr, pozbývá tato smlouva okamžitě účinnosti.

23 Předkládající soud dále upřesňuje, že pokud má soud, na který se obrátí jedna ze stran pracovní smlouvy, za to, že skutečnosti uvedené zaměstnancem odůvodňují toto okamžité zrušení pracovního poměru, má ukončení pracovní smlouvy účinky propuštění bez skutečného a vážného důvodu. Zaměstnavatel je tedy povinen zaplatit náhrady spojené s takovým propuštěním, a sice náhradu za nedodržení výpovědní lhůty a za nevyčerpanou dovolenou, zákonné nebo smluvní odstupné při propuštění, jakož i odškodnění za propuštění bez skutečného a vážného důvodu.

24 Ve Francii je každý soukromoprávní zaměstnavatel povinen pojistit své zaměstnance u sdružení pro správu režimu záruk pohledávek zaměstnanců (dále jen „AGS“) proti riziku nezaplacení částek, které jim náleží na základě pracovní smlouvy, v případě řízení o opatřeních na záchranu podniku, který dosud není v úpadku, insolvence nebo nucené likvidace.

25 V souladu s ustálenou judikaturou Cour de cassation (Kasační soud, Francie) ohledně ukončení pracovní smlouvy, k němuž dojde v obdobích uvedených v článku L. 3253-8, bodu 2 zákoníku práce, se však záruka poskytovaná AGS vztahuje pouze na pohledávky vyplývající z takového ukončení pracovní smlouvy, k němuž dojde z podnětu insolvenčního správce, likvidátora nebo dotčeného zaměstnavatele. Uvedená záruka je tedy vyloučena v případě okamžitého zrušení pracovního poměru zaměstnancem, jeho odchodu do důchodu nebo v případě, že dojde k ukončení pracovní smlouvy na základě soudního rozhodnutí.

26 Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že v rozsudku ze dne 10. července 2019 Cour de cassation (Kasační soud) rozhodl, že nepředloží Conseil constitutionnel (Ústavní soud, Francie) přednostní otázku ústavnosti ohledně skutečného dosahu výkladu článku L. 3253-8 bodu 2 zákoníku práce podaného Cour de cassation jednak z důvodu, že předmětem záruky stanovené v tomto ustanovení je záloha AGS na pohledávky vyplývající z ukončení pracovních smluv pro potřeby pokračování činnosti podniku, zachování pracovních míst a vyrovnání závazků, a jednak proto, že dotčená vnitrostátní právní úprava, jak ji ustáleně vykládá Cour de cassation, která vylučuje záruku AGS v případě ukončení smlouvy, které nevyplývá z podnětu insolvenčního správce, likvidátora nebo dotčeného zaměstnavatele, zavádí rozdílné zacházení založené na rozdílné situaci, která přímo souvisí s předmětem této právní úpravy.

27 Předkládající soud však uvádí, že v případě ukončení pracovní smlouvy, když se zaměstnavatel nachází v platební neschopnosti, směrnice 2008/94 nerozlišuje pro účely poskytnutí odstupného vypláceného při skončení pracovního poměru záruční institucí v závislosti na původci tohoto ukončení.

28 Tento výklad je podle předkládajícího soudu podpořen rozsudkem ze dne 17. ledna 2008, Velasco Navarro (C-246/06, EU:C:2008:19, body 35 a 36), podle kterého musí být vnitrostátní právní úprava provádějící unijní právo vykládána v souladu se zásadou rovnosti.

29 Za těchto okolností se cour d'appel d'Aix-en-Provence (Odvolací soud v Aix-en-Provence) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1. Lze směrnici [2008/94] vykládat v tom smyslu, že umožňuje, aby bylo vyloučeno převzetí záruky ze strany záruční instituce za odstupné při skončení pracovního poměru ze strany zaměstnance, pokud zaměstnanec po zahájení insolvenčního řízení ukončí pracovní smlouvu okamžitým zrušením pracovního poměru?

2. Je takový výklad v souladu se zněním a účelem této směrnice a umožňuje dosáhnout výsledků, které tato směrnice sleduje?

3. Znamená takový výklad založený na původci ukončení pracovní smlouvy během platební neschopnosti rozdílné zacházení se zaměstnanci?

4. Je takové rozdílné zacházení, pokud je dáno, objektivně odůvodněné?“

K pravomoci Soudního dvora

30 AGS de Marseille v písemném vyjádření tvrdí, že Soudní dvůr nemá pravomoc k výkladu vnitrostátního práva a v projednávané věci článku L. 3253-8 zákoníku práce, takže nemůže mít pravomoc odpovědět na položené otázky.

31 V tomto ohledu je třeba připomenout, že v rámci řízení zavedeného článkem 267 SFEU nemá Soudní dvůr pravomoc rozhodovat o výkladu vnitrostátních právních a správních předpisů ani o souladu takových ustanovení s unijním právem. Z ustálené judikatury totiž vyplývá, že v rámci řízení o předběžné otázce podle článku 267 SFEU může Soudní dvůr vykládat unijní právo pouze v mezích pravomocí, které jsou mu svěřeny Evropskou unií [rozsudek ze dne 14. prosince 2023, Getin Noble Bank (Promlčecí lhůta pro nároky na vrácení), C-28/22, EU:C:2023:992, bod 53 a citovaná judikatura].

32 V projednávané věci z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že položené otázky se výslovně týkají výkladu směrnice 2008/94.

33 Nelze mít tedy za to, že se otázky týkají výkladu francouzského práva, takže argument AGS de Marseille vycházející z nedostatku pravomoci Soudního dvora musí být odmítnut.

K předběžným otázkám

K přípustnosti

34 Francouzská vláda, aniž formálně vznáší námitku nepřípustnosti předběžných otázek, v písemném vyjádření tvrdí, že je pravda, jak vyplývá ze žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, že v článku L. 3253-8 bodu 2 zákoníku práce, který byl vyložen Cour de cassation (kasační soud), je stanoveno vyloučení záruky za pohledávky zaměstnanců, jichž se týká první otázka. Podle této

vlády je však v případě okamžitého ukončení pracovního poměru zaměstnancem po zahájení insolvenčního řízení záruční instituce v každém případě povinna v souladu s článkem L. 3253-8 bodem 1 zákoníku práce ručit za mzdové pohledávky, které dotčenému zaměstnanci vznikly k tomuto datu.

35 V tomto ohledu je třeba připomenout, že přísluší pouze vnitrostátnímu soudu, kterému byl spor v původním řízení předložen, aby posoudil nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce a relevanci otázek, jež Soudnímu dvoru klade a na které se vztahuje domněnka relevance. Jestliže se položená otázka týká výkladu nebo platnosti pravidla unijního práva, je tedy Soudní dvůr v zásadě povinen rozhodnout, ledaže žádaný výklad podle všeho nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, pokud se jedná o hypotetický problém nebo také pokud Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na tuto otázku [rozsudek ze dne 15. června 2023, Getin Noble Bank (Pozastavení plnění smlouvy o úvěru), C-287/22, EU:C:2023:491, bod 26 a citovaná judikatura].

36 V projednávané věci se spor v původním řízení týká důsledků, které jsou v oblasti úhrady pohledávek zaměstnanců ze strany záruční instituce spojeny se způsobem ukončení pracovní smlouvy z podnětu zaměstnance za okolností, kdy se zaměstnavatel nachází v platební neschopnosti. Je tedy nesporné, že taková situace spadá do působnosti směrnice 2008/94. Předkládající soud dále uvádí, že se potýká s obtížemi při výkladu této směrnice, jelikož podle ní nezávisí podle všeho intervence záruční instituce v případě odstupného za skončení pracovního poměru na tom, kdo je původcem tohoto ukončení.

37 Z toho vyplývá, že předběžné otázky jsou přípustné.

K věci samé

38 Podstatou čtyř otázek předkládajícího soudu, které je třeba zkoumat společně, je, zda směrnice 2008/94 musí být vykládána v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že se na nesplacené pohledávky zaměstnanců, které vyplývají z pracovních smluv nebo z pracovních poměrů, vztahuje vnitrostátní režim zajišťující úhradu pohledávek zaměstnanců záruční institucí, zavedený podle článku 3 této směrnice, pokud k ukončení pracovní smlouvy dojde z podnětu insolvenčního správce, likvidátora nebo dotčeného zaměstnavatele, avšak vylučuje úhradu takových pohledávek touto záruční institucí, pokud dotčený zaměstnanec okamžitě zrušil pracovní poměr z důvodu dostatečně závažných porušení povinností ze strany svého zaměstnavatele, která brání pokračování uvedené smlouvy, a vnitrostátní soud rozhodl, že je takové zrušení důvodné.

39 Za účelem odpovědi na tyto otázky je třeba zaprvé připomenout, že směrnice 2008/94 se podle svého čl. 1 odst. 1 vztahuje na pohledávky zaměstnanců vznikající z pracovních smluv nebo pracovních poměrů vůči zaměstnavatelům, kteří se nacházejí v platební neschopnosti ve smyslu čl. 2 odst. 1 této směrnice.

40 Podle článku 3 prvního pododstavce uvedené směrnice přijmou členské státy opatření nezbytná k tomu, aby záruční instituce zajišťovaly, s výhradou článku 4 této směrnice, úhradu nesplacených pohledávek zaměstnanců, které vyplývají z pracovních smluv nebo z pracovních poměrů, včetně odstupného při skončení pracovního poměru, pokud tak stanoví vnitrostátní právo.

41 Článek 4 směrnice 2008/94 stanoví, že pokud členské státy omezí povinnost záručních institucí uhradit pohledávky, stanoví lhůtu, během níž musí záruční instituce uhradit nesplacené pohledávky. Členské státy mohou rovněž stanovit horní mez pro úhrady prováděné uvedenými institucemi.

42 Zadruhé, jak vyplývá z předkládacího rozhodnutí, článek L. 3253-6 zákoníku práce ukládá soukromoprávním zaměstnavatelům povinnost pojistit své zaměstnance proti riziku nezaplacení „částek, které jsou jim vypláceny na základě pracovní smlouvy“.

43 V tomto ohledu je třeba konstatovat, jak uvedla Komise v písemném vyjádření, že pohledávky vzniklé z takového ukončení pracovní smlouvy, o které se jedná ve věci v původním řízení, představují pohledávky z titulu odstupného při skončení pracovního poměru ve smyslu článku 3 směrnice 2008/94.

44 Zatřetí je třeba uvést, že žádné ustanovení této směrnice neumožňuje konstatovat, že členský stát může vyloučit ručení za pohledávky zaměstnanců ze strany záruční instituce v případě, že k ukončení pracovní smlouvy dojde z podnětu tohoto zaměstnance z důvodu porušení povinností ze strany zaměstnavatele. Směrnice 2008/94 totiž nerozlišuje, pokud jde o krytí těchto pohledávek uvedenou institucí, v závislosti na tom, zda pracovní smlouvu ukončil zaměstnanec, či nikoli.

45 Je pravda, že každý členský stát musí ve vnitrostátním právu určit příspěvky, které patří do působnosti čl. 3 prvního pododstavce směrnice 2008/94 (rozsudek ze dne 28. června 2018, Checa Honrado, C-57/17, EU:C:2018:512, bod 30 a citovaná judikatura).

46 Možnost přiznaná uvedenou směrnicí členským státům určit plnění vyplácená záruční institucí však podléhá požadavkům plynoucím z obecné zásady rovnosti a ze zásady zákazu diskriminace. Tato zásada vyžaduje, aby se srovnatelnými situacemi nebylo zacházeno rozdílně, není-li toto rozdílné zacházení objektivně odůvodněno (rozsudek ze dne 28. června 2018, Checa Honrado, C-57/17, EU:C:2018:512, body 31 a 32, jakož i citovaná judikatura).

47 V tomto ohledu je třeba uvést, že na ukončení pracovní smlouvy v důsledku okamžitého zrušení pracovního poměru zaměstnancem z důvodu dostatečně závažných porušení povinností ze strany zaměstnavatele, která brání pokračování uvedené smlouvy, jež vnitrostátní soud považuje za odůvodněné, nelze nahlížet jako na důsledek vůle zaměstnance, jelikož je ve skutečnosti důsledkem uvedených porušení povinností zaměstnavatelem.

48 V takové situaci, jako je situace dotčená ve věci v původním řízení, je tedy třeba mít za to, že zaměstnanci, kteří okamžitě ukončí pracovní poměr, se nacházejí v situaci srovnatelné se situací, ve které se nacházejí zaměstnanci, jejichž smlouvy byly ukončeny z podnětu insolvenčního správce, likvidátora nebo dotčeného zaměstnavatele. (obdobně viz rozsudek ze dne 28. června 2018, Checa Honrado, C-57/17, EU:C:2018:512, bod 39).

49 Francouzská vláda v písemném vyjádření tvrdí, že rozdílné zacházení vyplývající z článku L. 3253-8 bodu 2 zákoníku práce, který byl vyložen Cour de cassation (Kasační soud), podle toho, zda původcem ukončení pracovní smlouvy je, či není zaměstnanec, je odůvodněné potřebami pokračování činnosti podniku, zachování pracovních míst a postupného uspokojování pohledávek. Tyto potřeby nenaplňují podle tvrzení této vlády taková ukončení pracovní smlouvy z podnětu zaměstnance, jako je okamžité zrušení pracovního poměru, k nimž dojde po zahájení insolvenčního řízení.

50 V této souvislosti je třeba uvést, že kromě skutečnosti, že na ukončení pracovní smlouvy v důsledku okamžitého zrušení pracovního poměru zaměstnancem nelze nahlížet tak, že vyplývá z vůle tohoto zaměstnance, je-li ve skutečnosti důsledkem porušení povinností zaměstnavatelem, jak je uvedeno v bodě 47 tohoto rozsudku, nemohou uvedené potřeby zastínit sociální cíl směrnice 2008/94.

51 Tento sociální cíl přitom spočívá, jak vyplývá z čl. 1 odst. 1 této směrnice ve spojení s bodem 3 jejího odůvodnění, v zajištění minimální ochrany všech zaměstnanců na unijní úrovni v případě platební neschopnosti zaměstnavatele úhradou nesplacených pohledávek vyplývajících z pracovních smluv nebo pracovních poměrů (rozsudek ze dne 28. června 2018, Checa Honrado, C-57/17, EU:C:2018:512, bod 46).

52 S ohledem na vše výše uvedené je třeba na položené otázky odpovědět tak, že směrnice 2008/94 musí být vykládána v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že se na nesplacené pohledávky zaměstnanců, které vyplývají z pracovních smluv nebo z pracovních poměrů, vztahuje vnitrostátní režim zajišťující úhradu pohledávek zaměstnanců záruční institucí, zavedený podle článku 3 této směrnice, pokud k ukončení pracovní smlouvy dojde z podnětu insolvenčního správce, likvidátora nebo dotčeného zaměstnavatele, avšak vylučuje úhradu takových pohledávek touto záruční institucí, pokud dotčený zaměstnanec okamžitě zrušil pracovní poměr z důvodu dostatečně závažných porušení povinností ze strany svého zaměstnavatele, která brání pokračování uvedené smlouvy, a vnitrostátní soud rozhodl, že je takové zrušení důvodné.

K nákladům řízení

53 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (sedmý senát) rozhodl takto:

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/94/ES ze dne 22. října 2008 o ochraně zaměstnanců v případě platební neschopnosti zaměstnavatele

musí být vykládána v tom smyslu, že

brání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že se na nesplacené pohledávky zaměstnanců, které vyplývají z pracovních smluv nebo z pracovních poměrů, vztahuje vnitrostátní režim zajišťující úhradu pohledávek zaměstnanců záruční institucí, zavedený podle článku 3 této směrnice, pokud k ukončení pracovní smlouvy dojde z podnětu insolvenčního správce, likvidátora nebo dotčeného zaměstnavatele, avšak vylučuje úhradu takových pohledávek touto záruční institucí, pokud dotčený zaměstnanec okamžitě zrušil pracovní poměr z důvodu dostatečně závažných porušení povinností ze strany svého zaměstnavatele, která brání pokračování uvedené smlouvy, a vnitrostátní soud rozhodl, že je takové zrušení důvodné.

Podpisy